

Nro. 2.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL.

*Költ Bétsben Juliusnak 6-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Béts.

Itt ezen napokban a' következő Pátens hirdet-
tetett ki: — „

„*Mi Második Ferentz, &c. &c.* A' szekeres
és lovas postáknak hasznos fel-állittatása, mind
az útatásra mind pedig a' levelezésre nézve külö-
nös figyelmetesség alatt tartatott, a' mely tzélnak
jobb móddal való el-érhetése végett, a' hofszu
Státziók közzé közép Státziók, és a' fő ország-
útakonn minden-napi posta-járások, rendeltette-
nek. Midönn azonban a' Publicumnak ily hasznos
és több egyéb, nevezetesen pedig a' pénz-küldö-
zéseket illetni fogó, már most munkába vétetendő

készületekre nézve ; az *Ærarium* költségei sokat nevedtek 's-még nevedni fognak : ehez-képpelt Mi, a' levél-hordozásért fizettető taxának más országokhoz képpelt igen mértékletes nevelését illendőnek lenni találtuk , és rendeljük , hogy a' jövő Augulusnak első napjától fogva ; a' mi Cseh ; Austriai , Magyar ; Erdélyi , és Gallitziai örökös országainkban , a' postákra tétetendő fél lótos levelekért , az eddig fizettetett 4 krajtzárok helyett 6 , a' külső országokra menőkért vagy onnét jövőkért pedig a' 8 krajtzárok helyett 12 krajtzárok fizettesenek , &c.

Rastadt.

A' Frantzia telyes hatalmu Ministerek a' Congressusonn , a' következő Jelentést közlötték a' múlt Jun. 22-dikénn a' Császári telyes hatalmu Ministerrel Gr. *Metternich* : — ;

„A' subscribált telyes hatalmu Frantzia Ministerek a' Birodalmi Deputatziónak 29-dik Floreáli (18-dik Majusi) Jelentését , a' Csász. Minister Gr. *Metternich* által vették , Ők azt várták : hogy a' Birodalmi Deputatzió , a' maga' valóságos java : és az idő-halogatásból származó veszedelmek : föll meg-világosittatván , és , mint ők magok is , a' siető és állandó békefégnék szükséges vóltárol meg-győzöttetvén , a' Frantzia Követségnek 14-dik Floreáli (4-dik Majusi) Jelentésébenn bé-foglaltatva vólt projectomokat el-fogadni nem fogna késedelmezni ; hogy ő meg fogná azt esmerni , hogy a' győzedelmeskedő Respublika magát , annál , sem mérséklettebben sem engedelmesebben ki nem nyilatkozathatta , 's-hogy ő tölle gondolható-képpen sokkal többek kívántattak vólna , ha az ő ellenségei a' magok meg-támodások : és ofztózás : béli plánumjokban szerentsések lettek vólna ; 's-hogy végezetre , a' véghetetlen vitatásokba való botsátkozás helyett , a' magok Feleletjeiknek meghatározott módonn való tételén igyekeznének ; különösen pedig , hogy a' Deputatzió azon ellenkezéseit , a'

Melyeket a' leg fontosabb pontok iránt ki-nyilatkoztat , oly principiumoknak hathatósága által fogja helyeseknek lenni meg mutatni , a' mely principiumoknak az egyenes indulatu emberek soha ellenek nem álhatnak. —

„A' magok vározosásokban meg-tsalattatván, annyival is nagyobb figyelmetességgel fontolták-meg a' Subscribáltak a' Deputatziónak 29-dik Floreáli Jelentését; hanem ők kéntelenek meg-vallani, hogy nékik ezen még-ért fontolások sem szolgáltatott végezetre semmi meg-gyöző fundamentomot, a' mely őket a' magok előbbeni kívánságaiktól való el-álásra fel-indithatta volna. Így p. o. gyanithatóképpen nem lehet gondólni , hogy a' Deputatzió egész valóság szerént azt projectálná, hogy mind azokat a' dolgokat, a' melyek a' Frantzia Követség' Jelentésében a' Rénusi hajózásról, a' parton való útról, a' part' erősitéseiről, a' vámokról, &c. elő fordulnak, egy következő magános kereskedés- és hajózás-béli Alkura kellene halasztani. Valósággal nem képzeli az ember, hogy egy Kereskedés-béli Alku közönségesen a' Birodalommal, mi legyen ; tsak külön-külön mindenik Státussal léphetni az illendőség szerént e'-féle Kötésekre : egyéb aránt az itt kérdésben lévő minden tárgyak, talám az egy vámot ki-veve, a' mely tsupa kereskedési alkut illet , a' Birodalommal köttetendő békeféliges Alkuba tartoznak belé, mint-hogy mind azok a' Birodalomnak nyilvánóságos javát egyenesen illetik.

„Nem könnyebb által látni azt a' ki-nyilatkoztatását is a' Deputatziónak, hogy a' Frantzia Követségtől a' Rénusba folyó Vizekenn , 's-közönségesen szólva a' Német Birodalom-béli minden nagy vizekenn való hajózást illető kívánságra reá állani , nem állana az ő hatalmában. Ez ellen haszon nélkül való ellen vetéseket láttatik tenni a' Deputatzió ; mert , ha szintén határozást tenni a' dologban, nem reá tartozik is: azt tsak ugyan meg-teheti, hogy a' Birodalmi Diétán annak meg-határozatá-

sát siettese; 's-valójában annyival több okon lehet a' Deputáziónak ezen tekintetben való lágymellegségét, hogy a' Német Birodalom' belső folyóvizeinek fel-szabadittatása egy olyan dolog, a' mi végezetre a' Német Nemzet hasznát leg inkább illeti.

„Nem fundamentomosabb a' két *Breisach* között való Rénusi hid' helyre-állittatódásának a' Deputázió által létt meg-tagadása is, kivált ha gondolóra vétettetik, hogy az arra való fogás tsupán tsak a' régi kötésekből vészti eredetik, a' mely Kötések ezen hídnak el-rontatását kívánták. A' Subscribáltak, a' nélkül, hogy ezen ellen-mondásnak valóságos indító okát szorosán fel-keresni akarnák, tsak azt ujjitják-meg, hogy Német ország' egy részének nem kevesebbé, mint néhány Frantzia Departamentomoknak java kívánja, hogy a' kereskedésnek ezen régi útja a' két Nemzetek között meg-nyittattassék. —

„Mi okon kellene a' hadi állapotból folyó felelemnek, a' békeféliges állapot' boldogságainak örök-ké ellenekbe helyheztetődni? Ha azok a' nehézségek, a' melyeket a' Deputázió minden lépésre tsinálni láttatik, környülállásoson meg-fontoltatnak, meg-mutathatni azt, hogy azok nem fundamentomosok, és hogy a' Respublika kívánságai, azokért egész erejek szerezént meg-állhantak. Hanem, az alkudozásoknak az a' fontosabb pontja, hogy elő felé haladjanak: pedig a' szüntelen való vitatásokkal nem halad az ember elő felé. Erre-való-nézt mind a' két Félnek minden haladék és keringés nélkül ki kell magát nyilatkoztatni. A' Subscribáltak példák maradnak ezen tekintetben; és ha szintén azoknak az ellenvetéseknek gyengesége, a' melyek eddig ő ellenek elő hozattattak, őket semmi áldozatokra fel-nem-indithatná is: tsak ugyan meritenek ő fel-indító okokat arra a' magok Országgló-székeknek jól-tévó Politikájából, az emberiséghez viseltető tiszteletéből, és azon Definitiv-Alku' meg-köttetődése' siettetésének valóságos ki-

vánásából, a' mely Alku által mind két Nemzeteknek a' magok' közös hasznokra kelletik köteleztetni. Jtt következnek tehát azok a' modificáziók, a' melyeket a' Frantzia Respublika teljes hatalmu Ministerei a' 14-dik Floreáli Artikulusok között némelyekre nézve projectálnak, olyan feltétel atatt, hogy a' Birodalmi Deputázió a' többi Artikulusokra álljon reájok, a' melyek egészen meg-maradnak, és a' melyek iránt a' Deputázió semmi további vitatásokba bé nem botsátkozik: —,

1)ször. *Kehl* már többször a' Frantzia vidékek közzé tartozott, hogy - sem Frantzia vidéknek lenni ne tartattathatna: a' mely feltétel alatt nem lehet gondolni, hogy a' Frantzia Respublika azt mostanában a' maga birtokából ki akarná botsátani. Mindazáltal hogy a' Birodalom a' beléje öntetett félelmek iránt bátorságba helyheztetődjön, ígéret tétetik néki a'-felől; hogy ezen vidékenn sem egy város sem rendes erőtség nem fog építeni, és hogy itt a' Respublika a' híd' sántzainn és az azoknak védelmezésekre meg-kivántató töltésekenn kívül semmit egyebet magának megtartani nem akar. —

„2)ször. A' Respublika a' régi Hünningeni híddal által-ellenben, 50 jugerumnyi földet kívánt vólt egy oda menő elégséges úttal együtt: hanem le-mondván ezen kívánságáról azt tsak abban határozza-meg, hogy *Hünningennél* egy kereskedésre szolgáló híd épittessék. —

„3)ször. A' Birodalmi Deputatziónak az Immediátus Német-Nemesség iránt tett hathatós Répræsentázióját, helybe-hagyja a' Frantzia ország-ló-szék. Reá áll tehát, hogy azok, a' kik egy-fzersmind nem Grófok, Bárok, vagy egyéb féle Rendek, a' kiknek t. i. a' Diétánn sem *collectivè* sem személyesen semmi votumok nintsen, mint tsupa magános személyek ugy tartattassanak, és ugy traktáltassanak: szükséges lévén azonban jól meg-érteni, hogy részekről ők is semmi kár-valássoknak poltlása végett, sem a' Feudumoknak el-törlődése-

kért, sem jövedelmeiknek meg-kifesebbedésiért, vagy Nemességek' el-vesztéséért, egész vissza-tétettetédekig, t. i. ezen Alkunak Ratificáltatódááig, semmi kívánságokat nem fognak formálni; és addig való jövedelmeik a' Respublika' tulajdonainak maradnak. —

„4) Szer, Minthogy a' Rénus' jobb partján fekvő Papi Fundátziók' Rénus' bal partján lévő javaiknak, a' Respublika' birtokában kell maradniok: ehez képpelt a' Rénus' bal partján fekvő Papi Fundátzióknak a' Rénus' jobb partján lévő dependentziái, a' Birodalom tulajdonai maradjanak. —

„A' Frantzia Respublika' telyes hatalmu Ministerei nem kételkednek, hogy az ő Országgló-székek' ilyen mérséklettségének valóságos betsét megfogja esmerni a' Birodalmi Deputátzió. A' költsönös áldozat-tételeknek, mint két Nemzetekre nézve siető, állandó, és tiztelséggel telyes békeféség léfzen a' követezése. Költ *Rastadt*ban, Messidor' 4-dikénn (Jun. 22-dikénn) a' Frantzia Respublikának 6-dik esztendejében. —

„*Bonnier*. *Jean Debry*.

Anglia.

Minister Lord *Greenville* egy Királyi jelentést közlött a' Londonban lévő idegen Követekekkel, a' melyben ilyen ki-nyilatkozatást teszen: — „Ő Nagy Britanniai Kir. Felsége a' maga Státusainak és Jobbágyainak oltalmaztatások végett oly eszközkhöz nyulni, a' melyet az ő Felsége' tengeri erejének nagysága enged, 's-ehez képpelt a' *Texeli* kikötő-hely' száját leg szorosabb meg-szállás által bé-szarattatni, hasznosnak találta. Ez a' meg-szállás, mind azok szerént a' kemény hadi rendtartások szerént megyen véghez, a' melyek ilyen környülállások között mindenkor törvényeseknek lenni esmertetnek, és meg-tartatnak. Mától (Junius' 11-dik napjától) fogvált számlálva tehát, egy *neutralis* hajónak is, semmi okra és fogásra nézve,

a' *Texeli* kikötő-helybe való bé-evezés meg nem engedtetik, &c. —

A' *Junius*' 2-dikánn és 5-dikénn Londonban, az Irlándiai imitt-amott folyó tsatázásokról kiadatott Udvari hadi hir-adásoknak foglalatok' summáson ennyiből áll: — „

„Ballitorenál 1500 Insurgensek estenek-el. Sir James *Duff*, egy Insurgens csoportnak kettőzött marschsal eredvén utánna Limmerikhöl, 200-zat el-fogott: a' többek külömb-külobb útakonn széljel futottak. A' fogjok lövöldöztetnek és akasztanak. — Gen. Májor *Fawcett*, tsak egy Kompánia katonaság lévén véle, *Wixford* mellett egy sokkal nagyobb számu Insurgens csoporttól körül-vétettetésén, meg-verettetett, mely után egy várba vette-bé magát. Már *Wexford*nak is birtokában voltanak az Insurgensek: hanem számos katonaság érkezett ki-verésekre. Jun. 1-ső napján *Newton-Berry*' várofsára ütöttek az Insurgensek: hanem sokat vesztettek, és visszra verettek; 500 esett-el közöttük.

Valami magános levelek is vagynak még ezen Udvari hir-adások mellett ki-hirdettette, a' melyekben ezek iratnak: — „

„*Vattefordból*, Jun. 2-dikánn, és 3-dikánn: — Az Insurgensek a' *Wexfordi* Grófságban a' *Forth*' hegyeinn szállottak táborba, a' hol Gen. *Fawcett*, 15,000 fejekre számlálja őket. Nyóltz ágyujok vagyon. Az ő lovasaiknak egy része ugy fekszik, hogy reájok nem üthetünk addig, míg több segítségünk nem érkezik. *Wexford* várofsának el-foglalása után, annak egy részét fel-égették az Insurgensek. Olyan lántsákat hordoznak, melyeknek 14 láb a' hosszúságok; a' bajonét nem használ el-lenek. *Wexford* várofsa mellett közelébről véres ütközet fog esni, mint-hogy *Fawcett*, *Johnson*, és *Eustace* Generálisok, számos katonaságot seregeltetnek ide öszsze. Több öblöket és kikötő-helyeket el-foglalva tartanak az Insurgensek, segedelmet várván a' tengerről azokba. A' fegyvert egy da-

rabig koporsókba zárva és el-ásva tartották. Az ő el-estjeiket már eddig 5000 emberekből írják állani.

A' 14-dik Juniusi Londoni Udvari Ujjságban ki-adatott hasoló hadi hir-adások: — „

„A' *Dublini* Kastélyból Jun. 10-dikénn. A' Portlandi Hertzeghez. Milord! Tegnáp estve a' Wexfordi Rebelliseknek egy nagy tsopórtja, a' mely a' Gen. Májor *Neehdam* posztját *Arklow*-nál meg-támadta, nagy vesztéssel vízfza verette-tett. A' Gen. *Neehdam* ide rekefztett levele, a' melyet Gen. Lajtnánt *Laké*hoz írt, környülálláson meg-magyarázza a' dólgot: mint mingyár következik — „
„*Camden*, Vice-Király.

Gen. *Neehdam*, Gen. *Laké*hoz, *Arklow*ból, Jun. 10-dikénn: — „

„Sir! Tegnáp déll-után nagy számmal közeli-tett szélső posztjaink felé a' Rébellis tábor; két felöll vég nélkül való sorok jöttek, a' frontunk előtt lévő egész vidék is, puskákkal és lántsákkal felfegyverkezett minden féle tsödelék tsopórtoktól vólt tele, a' melyek rendetlenül rohantanak reánk. Mi kemény kártáts-tüzet adtunk reájok, és oly hasznoson, a' mint tsak a' tsatázó-hely' tulajdonságához, és azon sántzokhoz képpeft, a' melyek-be az ellenség magát bé-fézfkelte vólt, várni lehetett. Így folyt a' tsatázás 6 orától fogva 9-tzed-félig, a' midönn az ellenség minden felöll vízfza kezdett menni. Az ő vesztésit bizonyoson meg nem irhatjuk. A' miénk nem nagy. Egy fő vezérjek az el-estek között találtatott-meg.

Egy más levél, a' *Dublini* Kastélyból, Jun. 10-dikén, a' Portlandi Hertzeghez: — „

„Mylord! Szeretsém vagyon jelenteni Nagyságodnak, hogy Gen. *Lake* ma vett egy levelet Gen. Májor *Nugent*től, *Belfast*ból, melyben *de dato* 9 az iratik, hogy a' Rebellisek az *Atrimi* Grófságban minden felé széljel szaladtanak, és fegyve-

reiket is sokan le-tették, tsak a' *Toome*-béliek nem; hanem ezekre is reájok mentek már most Gen. *Knox* és *Klavering*. Tsak-ugyan Gen. *Nugent* írja továbbá, hogy ezen vidékenn egy Rébellisek' tsoportjában egyenetlenség támadván, valami 1500-zan fegyvereiket önként özfze rontottak, és a' magok hírségekre vissza tértenek, &c. — „

„*Camden*.

Az utóbbi transport katonaság oly nagy sebességgel küldetett által Angliából Irlándiába, hogy 2000 ember egy nap tette-meg Londontól fogva Portsmouthig az útat, a' hova posta-szekereken, béres kotsikon, 's-minden egyéb szekerek' nemeinn vitetett-el. Sok fő- és al-Uraságok adtak szekereket alája. A' tengerenn 6 Linea hajókonn vitetett keresztül.

Az Északi Anglus hajós sereg egy olyan hajót fogott-el és küldött-bé a' *Farmouthi* kikötő-helybe közelébről, a' mely lántsákkal és minden egyéb fegyverekkel rakodva evezett Irlándia felé. — Admirál *Kingsmill* is az Irlándus partok mellett fogott-el két olyan hajót, a' melyeknek egyike 20 ezer, a' masika pedig 12 ezer darab puskával vólt megterhelve.

Azt állitják, hogy azok a' két kisded Frantzia hadi hajók is, a' melyek nem régen a' *Havrei* kikötő-helyből ki-evezvén, az Anglus hajók által tsak hamar vissza üzettettek, 's-a' homokonn megfenekelvén, onnét még máig is meg nem szabadulhattak, hasonló-képpen fegyverrel vóltak rakodva, és Irlándiába szándékoztak légyen. A' mely környülállásokra nézve most már arra figyelmeznék erőlsen az Anglus hadi hajók, hogy a' fegyverrel, és egyéb segítséggel Irlándia felé evező ellenséges hajóknak útjokat állják-el. —

Egyéb aránt a' Rébellisek még ekkór *Wexfordnak*, *Waterfordnak*, és a' tenger partonn lévő több más helyeknek is birtokaikban vóltak; az Északi *Down* és *Tholey* nevü Irlándus Grófságok-

ban is, a' támadás, közönségesé vált, &c. — Mind ezekhez az inségekhez járul még az is, hogy *Dublin* várossának minden communicatzióját másoktól el-vágni igyekeztvén az Insurgensek, a' rendes eleség nem folyhat a' maga útjainn bé oda, és a' szántó-földek majd mindenütt bé-vetetlen maradván, egész Irlándiában nagy az éhségtől való félelem. — A' lakosok nagy számmal futnak által Scotziá-és Angliába.

Az Irlándiai eddig vólt Vice-Király Lord *Camden*, a' kinek tudósításai oda-fennebb olvastatának, le-tette ezen hivatalt, és Marquis *Cornwallis* tétetett helyébe, a' ki oda Jun. 16-dikánn már által is utazott. —

Pitt beteteges állapottal lévén, néhány napokat falunn töltött ugyan, hanem 14-dikben tsak ugyan esmet Londonban vólt. —

Irlándiának jelen való állapotja felett néhány rend-béli tanátskozások tartattak a' Kabinétban:

Bresiben 15 hadi hajók hallatnak fegyveres seregekkel és hadi készületekkel terhelve, az Irlándiába való által-evezésre készzen állani. — Angliából ujjánton 6 lovas Regementek rendeltettek sietve által Irlándiába.

Lord *Fitzgeraldné*, a' ki most Londonban egy közélről való attyafiánál Hertzeg Richmondnál tartózkodik, meg-értvén ettől, a' férjének a' tömletzben történt halálát, azonnal el-ájult és érzéketlenné lett.

Spanyol Ország.

Erkeztek már innét is egészfzen bizonyos tudósítások a' *Kádix* előtt állott Anglus hajós sereg' egy részének a' Mediterráneum tengerre lett bé-evezéséről. Leg előbb Admirál *Nelson* evezett-bé 3 Linea hajókkal és egy Fregáttal: hanem 25-dik Májusban még 10 Linea hajók, 1 Fregát, és 1 kiseded hajó indúlt utánna. Ez a' utolsó osztály 2-dikban evezett-el *Gibraltár* mellett, és az után a' Mediterráneum tengerenn tsatólta magát *Nelson-*

hoz. — A' mi pedig már mind ezen Anglus, mind pedig a' Touloni Frantzia hajós seregnék további történeteiket illetné, a' sok féle értelmü és egymásnak ellent-mondó tudositások szerént, még eddig igen bizontalan. A' Frantzia hajós seregről csak annyit irnak: hogy minekutánna *Sárdinia* szigetéről is sok eleséget fel-vásárolt volna, annak öbleiből a' *Siciliai* partok felé és *Málta* szigete felé evezett-el. — — Az Anglus hajós sereg pedig, a' Frantzia tudositások szerént, Jun. 13-dikánn *Toulon* előtt, a' Livornói tudositások szerént pedig Jun. 14-dikénn *Tavolara* szigeténél *Sardiniai* mellett szemléltetett. Az Anglus hajók két csoportra vagynak oszolva, melyeknek egyikét Admirál *Parker*, a' másikat pedig Admirál *Nelson* vezéreli.

Olofz Ország.

A' már rész szerént meg-irt Piemonti történeteket így adják elő környülállásosabban: —

A' Sardiniai Király a' fogságra esett Piemonti Insurgenseknek bizonyos számát, a' kik a' Hadi Itélő-székek által meg-sententziáztattanak vólt, meg-ölettette; mint-hogy pedig a' *Casalnál* utóbb-szor meg-sententziáztatott tisztek között külömb-külobb Frantziák és Cisalpínusok is vóltanak: ezekért mind a' Frantzia Követ mind pedig az Olofz országi Fő Frantzia Vezér Gen. *Brüne* Turinba küldött Adjutánsa által, kérő leveleket adattanak-bé; a' melyekkel mindazáltal az Itélő-székek nem gondóltanak. Mikor már véghez ment vóln azonban az executzió, a' Frantzia Directoriumtól magától is érkezett valamint az említett tisztekre ugy minden el-fogattatott Insurgensekre nézve egy kedvezést sürgető Repræsentatzió, melyhez képpett itten ujj nehézségek és tévejgések adták elő magokat. A' Király az után olyan parantsolatot küldött minden Itélő-székekhez, hogy a' halálos sententziáknak bé-töltetésekkel állapotjanak-meg, és minden fogjokat, a' kik szökevények volnának,

küldjék régi Regementjeikhez, a' melyekhez esmet olyan útasítás botsáttatott, hogy a' hozzájuk vizsgálta-küldettettek tsak mint szökevényeket ugy büntessék. —

Az Insurrectzió azonban azon kemény eszközök által, a' melyet a' Sárdinai országló-szék eddig munkába vett volt, már az egész Piemontban el-nyomattatva lévén, tsak Carosiónal, a' mely egy egészben Génuai videkek által körülvéttett város, maradott vólt még meg egy Insurgens csoport; a' mely a' leg nagyobb excelsusokat követte-el. A' Genuába utazó Követségi Secretáriust meg-állitván, annak papirossait meg-nézegette. Hasonlót követett-el egy Spanyol Kurirral. A' Piemonti szélekre gyakran bé-ütött; schatzólt; kezeseket vitt-el, 's-több e'-féle erőszakoskodásokat követett-el. A' száma 1200 emberből állott. A' Király 4000 fegyvereseket küldett ellene Carosióhoz. Ez adta bizonyos tekintetben a' Liguriai Respublikának a' Királlyal való bükelesség' félbeszakasztására az alkalmatofságot. Az Insurgenseknek tudtokra esett, hogy Jun. 5-dikénn két oldalról meg fognának Carosióban támadtatni: melyre nézve *Gavi* nevü Génuai vár alá vonták-el magokat. A' Vár-Komendáns 5-dikben reggeli 4 orakor tudtokra adatta, hogy a' Liguriai videkről távozzanak-el. Már éppen indúltanak is, midönn a' Királyi seregek által, a' melyek *Carosiót* el-foglalták, a' Liguriai vidékenn meg-támadtattak. Nagy álhatatofsággal védelmezték tsak ugyan magokat a' sokkal több Királyi katonák ellen. Mikor meg-támadtattak, mingyár jelt adatott a' várból a' Komendáns a' tsatázóknak, hogy a' Liguriai tulajdont ne bántsák-meg. Ezek nem ügyeltek reá: ő is hát ekkor, előbb golyobis nélkül az után pedig golyobissal a' vár-fokonn lévő ágyukból tüzet adatott reájok. Hanem azt mondják tsak-ugyan, hogy inkább széloztatta a' Királyi seregeket, mint az Insurgenseket. Hat óranyi tsatázás után esmet *Gavi* alá vonta vizsgálta magát az Insurgens csoport.

— 6-dikban is estek öszsze tsapások. Az Insurgensek *Gavi* alatt meg-maradtak, &c.

A' Liguriai orízágló-szék egy hoszszu Proclámá-tziót adatott-ki, a' melyben így ízoll a' többek között: „Hazafiak! A' Respublika' videke meg-bántatott; a' Nemzet' méltosága meg-motskóltatott. A' Lem-mói vidéket a' Sárdiniai Király seregei el-borították, és tengeri vidékeinknek is minden szegeletei fenyegettetnek, &c., — Utoljára még oltalmaztatik, sőt ditsértetik is azt Insurgensek' dólga. — Az ólta már estek is némely történetek a' határ-szélekenn. A' Liguriai Generális *Siri*, Jun. 7-dikénn *Voltagio* mellöll elő rukkólt, a' Piemonti szél-ső polztokat el-kergette; és a' halmokat el-foglalta — 8-dikban 2400 emberből álló segítség érkezett a' Frantzia segítő seregtől a' Liguriai táborhoz. — Gen. *Siri* 9-dikben 3 tsoportokkal előbb rukkólt, melynek alkalmatozságával heves tsatázásra került a' dolog, melyben a' Piemontiak hátat adni kén-telenítették, és 30-tzan fogságra estek közzülök. A' következett éjjel *Carosiót* is oda hagyták, és azt az Insurgensek esmet el-foglalták. A' Királyi seregek' el-menetele olyan lietve esett, hogy agyui-kat, munitziojikat, és eleségeiket is ott hagyták. Az után egélszzen oda hagyták a' Liguriai vidékeket. *Savona*, *Laone*, és *Gavi* mellett is történtek ellenségeskedések. Itt *Gavi* mellett Jun. 9-dikénn. 6 mósár-ágyukat akarván el-vinni a' Piemontiak, Frantzia Kokárdát szurtanak-fel: hanem meg-es-mertettek, el-kergettettek, és a' mósárákat is ott hagyni kén-telenítették.

A' Sárdiniai Király egy környülállásos ki-nyilatkoztatást adatott-ki Jun. 13-dikánn ezen tör-ténetekre uézve, a' melyben a' következők mon-dattatnak: — „

„Több mind száz Liguriai katonák, a' kik töb-bire a' Piemonti szolgálatból szöktenek vólt oda által, Genuából véletlenül, egyízersmind, és fegy-veresen meg-szöktenek. Az ő nem gyanított és va-losággal rend-kivül való meg-szökéseket, a' mely

előre nem láttatván azért meg sem is akadályoztathatott, követte mingyár Carosiónak, a' Sárdinai Királysághoz tartozó, hanem egészen Genuai, vidékek által körülvéttelve lévő városnak, el-foglaltatódása. — „Midönn az ö Felsége' ellenségei Genuában ezen történeten való örömeiket nyilvánságosan és leg kisebb félelem nélkül ki-nyilatkoztatták, a' Liguriai Országgló-szék azt hirdette-ki, hogy abból semmi részt nem veszen; hogy ö a' szokás folyamatjának meg-gátoltatódását meg-parantsólta; 's-hogy a' két Státusok között való egyeségnek fenn-állására meg-kivántató eszközöket elő fogja venni. — „Mihelyest ö Felsége Carosiónak el-foglaltatását meg-hallotta, azonnal seregeket rendelt azon határokra; 's-hogy a' Liguriai Országgló széknek az által semmi gyanura alkalmazhatóságot ne szolgáltasson: oly előre való hírt tétetett néki, a' mely által bizonyosá tette, hogy csak a' maga országait szándékozik védelmezni. — „A' Liguriai Országgló-szék ezen figyelme-tességért magát, háládatosnak, 's-attól igen távol lenni jelentette, hogy oly rendelésekért gyanusággal viseltethetne, a' melyeknek semmi egyéb tzel-jok nem vólna, csak a' további bé-ütéseknek meg-gátlása: igérvén egyfzersmind minden a'-féléknek el-távoztatását, a' mi a' jó egyet-értést meg-hábo-rithatná. —

„Ö Felsége meg-határozott parantsolatokat adott a' maga Katona-Komendánsainak, hogy a' Liguriai vidékeket meg ne bántsák: és ezek a' pa-rantsolatok bé-telyesítették:

„Az ö Felsége' ellenségei azonban naponként szabadon járkáltak a' Liguriai vtdékekenn keresz-tül a' Piemonti határoknak nyughatatlankodtata-sokra: ellenben minden lépések, a' melyeket a' Királyi seregek a' Liguriai földönn az ellenség' üzése végett tettek, panaszolkodásra való alkalmazhatóságul szolgáltak a' Liguria Respublikának. Valahányszor igazságos vólt a' dolog, mindenkor elég-telelt szolgáltattak a' Királyi tisztek, a' melyekért

közöneteiket jelentették a' Liguriai tiszttviselők. — „Midönn azonban a' Királytól a' tsendefségnek helyre-állittatódása végett tetetett minden rendelések mellett is, a' Király' ellenségei az ellenségeskedésektől meg nem szüntenek volna, eleibe terjesztette a' Király a' Respublikának: hogy az ö Felsége ellenségei nem juthattak volna másutt Carosióhoz, hanem tsak a' Liguriai vidékéken keresztül; ugyan azokonn ütöttek minden akadályoztatás nélkül által a' Piemonti határookra, sőt gyakkrann jöttek-el *Gavi* varának ágyujj alatt is; ha igazi neutralitás tartattatna, a' Respublika nem szenvedhetné-meg a' Király' ellenségeit a' maga földjeinn, kivált hogy azoknak ott tartózkodása tsak a' Király' Státusainak nyughatatlankodtatásokra való volna; vagy magának a' Respublikának kellene tehát öket *Carosió*bol el-kergetni, vagy pedig a' Király' seregeinek is meg kellene az oda való által-menetelt engedni, a' mi a' Király' ellenségeinek is meg-engedtetett; ezek' a' Népek' Törvényének meg-mözgattathatlan principiumai. —

„A' Liguriai Respublika ki-hirdettette, hogy ö a' Királyi seregeknek a' maga vidékeinn soha által-menetelt nem enged: holott azonban az Insurgensek azonn vidékekenn tsendesen meg-szenvedtetek, hogy onnét a' Királyi határookra reájok üthessenek; Carosiónál segítséget vettek magokhoz, organizáltak magokat, a' Piemontiak' szükségére rendeltetve lévő gabonát, sőt, el-foglalták, a' Kurirokat meg-állították, azoktól a' Királyi Ministereknek szolló leveleket el-vették, meg-nyitották, &c. —

„Ilyen környülállások között semmi egyéb menedék-utat nem látott! a' Király, hanem, hogy az Insurgensek Carosióban meg-támadtassanak. — „Ott, a' hol egy Hatalmasságnak földje a' másiknak vidékei által körül vétettetett, amannak jussa vagyon a' Népek' Törvénye szerént arra, hogy a' másiknak vidékeinn fegyveresen keresztül mennyen. Ha ezt a' Liguriai Respublika meg akarta volna aka-

dályoztatni, az okának el-törlése is Hatalmában állott volna. Ő Felsége nem, mint ellenség, reá ütni akart annak földjére, hanem tsak kereiztül akart menni rajta. Ezt tselekedték a' Liguriai seregek tsak kevés hónapok előtt is szükség nélkül a' Piemonti földönn *Laone* mellett; és a' Király' ellenségei is ezt, a' Liguriai földönn, a' nélkül, hogy a' Respublika nékiek akadályt tett volna. Minden a' mit ő Felsége tsinált, nyilvánással a' maga Jobbágyainak védelmezésére és Státusainak megtartására történt. A' Liguriai Respublika pedig nem tartotta elégnek a' Királyt a' Népek' Törvényének meg-szegésével vádolni, hanem a' Király' tulajdonait azonnal el-foglalta, a' Királyi Jobbágyokat a' maga vidékeiről el-kergette, sőt némelyeket árestált is, és végezetre a' Genuában lévő Királyi Követet olyan meg-tsaló szin alatt, hogy reá való gondviselésnek okáért tselekeszi, örizet alá tette. Már ezt jól tudta a' Király akkor, mikor a' Turinban lévő Követ passust kívánt magának: hanem a' Király a' Népek-Törvényének magán való meg-rontatását inkább szenvedni mint-sem tselekedni, mindenkor hajlandó lévén, a' kívánt passust azonnal ki-adatta néki, oly ki-nyilatkoztatás mellett mindazáltal, hogy azt tsak azért tselekeszi, hogy tölle meg-tagadni ne látthafson: de külömben igen kedvés lenne ő Felsége előtt, ha a' Követ elnem útazna, &c. — „Ő Felsége a' békelességnek fenn-tartatódását mindenkor kívánnya, semmi arra vezető elzköznek elő-vételét el sem is mulatja. &c.

A' leg ujjabb tudósítások Genuából Jun. 26-dikánn indultanak. Ezek szerént mostanában semmi további ellenségeskedések nem történtenek; a' Piemonti seregek a' Liguriai vidékekről el-távaztanak a' két Fél' vezérjei között fegyver-nyúgvás kötött; és mind Turinból mind Genuából, a' dolog-el-igazítása vegett, Párisba Kurirok küldettettek.

Genuába 80 el-fogattatott Piemontiak vitettettek-bé.